

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Strasbourg 12.3.2019
JOIN(2019) 5 final

**YHTEINEN TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE JA NEUVOSTOLLE**

Strateginen katsaus EU:n ja Kiinan suhteisiin

I. Johdanto

Euroopan unionin ja Kiinan välillä on kestävä suhde. Ne kuuluvat maailman kolmen suurimman talous- ja kauppamahdin joukkoon. Kiina on nykyään EU:n toiseksi suurin kauppakumppani Yhdysvaltojen jälkeen ja EU puolestaan on Kiinan suurin kauppakumppani¹. Molemmat osapuolet ovat sitoutuneet edistämään kattavaa strategista kumppanuutta, jonka pääpiirteet esitetään **EU:n ja Kiinan vuoteen 2020 ulottuvassa strategisessa yhteistyöohjelmassa**².

Euroopassa katsotaan kuitenkin yhä yleisemmin, että Kiinaan liittyvien haasteiden ja mahdollisuuksien jakauma on muuttunut. Kuluneen vuosikymmenen aikana Kiinan taloudellinen voima ja poliittinen vaikutusvalta on kasvanut ennennäkemättömän laaja-alaisesti ja nopeasti, mikä heijastaa sen pyrkimyksiä kehittyä johtavaksi maailmanvallaksi.

Kiinaa ei voida enää pitää kehitysmaana. Se on keskeinen maailmanlaajuinen toimija ja johtava teknologiamahdi. Sen yhä lisääntyvään toimintaan eri puolilla maailmaa, myös Euroopassa, tulisi liittyä entistä suurempi vastuunotto sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen ylläpitämisestä, aiempaa suurempi vastavuoroisuus ja syrjimättömyys sekä sen järjestelmän suurempi avoimuus. Kiinan julkisesti ilmoittamien uudistustavoitteiden olisi johdettava sen roolin ja vastuun mukaisiin toimintapolitiikkoihin ja toimiin.

Vuonna 2016 laadittu Kiinan-strategia³ **on edelleen EU:n Kiinan-suhteiden kulmakivi.** Se tarjoaa perustan EU:n politiikan kehittämiseksi kohti realistisempaa, määrätietoisempaa ja monitahoisempaa lähestymistapaa⁴. Näin varmistetaan, että EU:n suhteet tähän strategisesti tärkeään kumppaniin on järjestetty oikeudenmukaisella, tasapainoisella ja molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Kiina on eri toimintapolitiikan aloilla samaan aikaan yhteistyökumppani, jonka kanssa EU:lla on hyvin yhdenmukaiset tavoitteet, neuvottelukumppani, jonka kanssa EU:n on pystyttävä saavuttamaan etujen tasapaino, teknologiseen johtoasemaan pyrkivä kilpaileva talous ja järjestelmien tasolla kilpailija, joka tukee vaihtoehtoisia hallintomalleja. Tämä edellyttää joustavaa ja pragmaattista, koko EU:n kattavaa lähestymistapaa, joka mahdollistaa periaatteisiin pohjautuvan etujen ja arvojen puolustamisen. EU:n olisi myös kanssakäymisessään Kiinan kanssa valittava käytettävät välineet ja menettelyt sen mukaan, mitkä asiat ja politiikan alat ovat kyseessä. EU:n olisi hyödynnettävä eri politiikan alojen välisiä yhteyksiä, joilla voidaan tehostaa mahdollisuuksia sen tavoitteiden saavuttamiseen.

EU:n toimien olisi perustuttava kolmeen tavoitteeseen:

¹ EU oli vuonna 2017 Kiinan suurin kauppakumppani. Sen osuus Kiinan tavarantuonnista oli 13 prosenttia (217 miljardia euroa) ja Kiinan tavaraviennistä 16 prosenttia (332 miljardia euroa). Samana vuonna Kiinaan suuntautui 11 prosenttia EU:n ulkopuolelle tapahtuvasta tavaraviennistä (arvo 198 miljardia euroa). EU:n ulkopuolelta tapahtuvasta tavarantuonnista 20 prosentti (375 miljardia euroa) oli peräisin Kiinasta, mikä tekee maasta tältä osin EU:n suurimman kauppakumppanin.

² [EU-China 2020 Strategic Agenda for Cooperation](#), 2013.

³ Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat”, JOIN(2016) 30, 22.6.2016, ja neuvoston päätelmät EU:n Kiinan-strategiasta, 18.7.2016.

⁴ EU noudattaa edelleen ”yhden Kiinan” politiikkaansa. Kuten sen vuonna 2016 laaditussa Kiinan-strategiassa todetaan, EU vahvistaa olevansa sitoutunut jatkamaan Taiwanin-suhteidensa kehittämistä ja tukemaan niitä yhteisiä arvoja, joille sen hallintojärjestelmä perustuu.

- EU:n olisi selkeästi määriteltyjen etujen ja periaatteiden pohjalta syvennettävä yhteistyötään Kiinan kanssa yhteisten etujen edistämiseksi maailmanlaajuisesti.
- EU:n olisi pyrittävä määrätietoisesti luomaan vastavuoroisuuteen perustuvat, entistä tasapainoisemmat edellytykset taloudellisille suhteille.
- Jotta EU voisi pitkällä aikavälillä varmistaa vaurautensa, arvojensa ja sosiaalisen mallinsa säilymisen, sen olisi joillakin aloilla myös itse sopeuduttava muuttuvaan taloudelliseen todellisuuteen ja vahvistettava omaa politiikkaansa ja teollista perustaansa.

Oikeanlaisen tasapainon löytäminen poliittisten lähestymistapojen välillä edellyttää poliittista harkintaa ja asian käsittelyä Eurooppa-neuvostossa.

EU ja sen jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa Kiinaa koskevia tavoitteitaan tehokkaasti ilman **täyttä yhtenäisyyttä**. Tehdessään yhteistyötä Kiinan kanssa **kaikki jäsenvaltiot ovat yksinään ja osa-alueellisten yhteistyökehysten**, kuten 16+1-toimintamallin⁵, puitteissa vastuussa siitä, että niiden toiminta on sopusoinnussa EU:n lainsäädännön, sääntöjen ja politiikkojen kanssa.

Tässä yhteisessä tiedonannossa arvioidaan suhteidemme moninaisia ulottuvuuksia ja niihin liittyviä mahdollisuuksia ja haasteita. Lisäksi siinä esitetään Eurooppa-neuvoston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi **10 konkreettista toimea**.

II. Yhteistyö Kiinan kanssa tehokkaan monenvälisyyden tukemiseksi ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi

EU on sitoutunut tekemään yhteistyötä Kiinan kanssa **sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen ylläpitämiseksi**. Kiina on ilmaissut sitoutumisensa oikeudenmukaiseen ja tasapuoliseen globaalihallinnan malliin. Samalla Kiinan toiminta monenvälisyyden edistämiseksi on toisinaan valikoivaa ja perustuu erilaiseen käsitykseen sääntöihin perustuvasta kansainvälisestä järjestyksestä. Kiina on usein oikeutetusti vaatinut globaalihallinnan uudistamista kehittyvien talouksien osallistumisen ja päätösvallan kasvattamiseksi, mutta samalla se ei ole aina ollut halukas hyväksymään uusia sääntöjä, joissa otettaisiin huomioon sen suurempaan rooliin liittyvä vastuu ja tilivelvollisuus. Joidenkin normien valikoiva noudattaminen toisten kustannuksella heikentää sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen kestävyyttä.

EU on sitoutunut tukemaan **tehokasta monenvälisyyttä**, jonka ytimen muodostaa Yhdistyneet kansakunnat. Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä ja monenvälisen järjestelmän edunsaajana Kiinalla on velvollisuus tukea Yhdistyneiden kansakuntien toiminnan kaikkia kolmea peruspilaria, jotka ovat ihmisoikeudet, rauha ja turvallisuus sekä kehitys.

EU:n ja Kiinan kyky **käsitellä tehokkaasti ihmisoikeuskysymyksiä** on tärkeä osatekijä arvioitaessa kahdenvälisten suhteiden laatua. EU antaa tunnustusta Kiinan edistymiselle taloudellisissa ja sosiaalisissa oikeuksissa. Muilta osin ihmisoikeustilanne Kiinassa on kuitenkin heikkenemässä, erityisesti Xinjiangissa ja kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevissa asioissa, mikä käy ilmi ihmisoikeusasianajajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin jatkuvasti kohdistuvista tukahduttamistoimista. Kiinassa oleskelevien EU:n kansalaisten ja muiden ulkomaiden kansalaisten ihmisoikeuksia on suojeltava. Hongkongin perustuslakiin kirjattua laajaa itsemääräämisoikeutta on kunnioitettava.

⁵ Tunnetaan myös nimellä ”Kiinan ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden välinen yhteistyö”.

EU:n ja Kiinan yhteiset sitoumukset ja intressit maailmanlaajuiseen kestäväan kehitykseen ja Agenda 2030 -toimintaohjelmaan liittyvissä asioissa tarjoavat mahdollisuuksia tiiviimpään yhteistyöhön, myös kolmansissa maissa. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien merkittävien resurssien käyttöön saaminen edellyttää yhteistyötä. Kiina on tehnyt huomattavia investointeja kumppanimaihin. Tämä huomioon ottaen sen olisi lisättävä myös panostaan julkisen kehitysavun antajana ja kumppanina monenvälisillä foorumeilla. Tältä osin olisi pyrittävä käynnistämään vuoropuhelu, saamaan aikaan synergioita ja lisäämään yhteistyötä, jotta kestäväan kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa voitaisiin jatkaa.

EU:n jäsenvaltiot ovat yhdessä Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvabudjetin suurin rahoittaja⁶, ja Kiina puolestaan on seuraavaksi suurin rahoittaja Yhdysvaltojen jälkeen. Siksi olisikin pyrittävä selvittämään mahdollisuuksia jakaa operatiivisia kokemuksia tällä alalla.

Toimi 1: EU vahvistaa yhteistyötään Kiinan kanssa yhteisten velvoitteiden täyttämiseksi Yhdistyneiden kansakuntien toiminnan kaikissa kolmessa peruspilarissa, jotka ovat ihmisoikeudet, rauha ja turvallisuus sekä kehitys.

Ilmastonmuutoksen osalta voidaan todeta, että Kiina on samaan aikaan sekä maailman suurin hiilidioksidipäästöjen aiheuttaja että suurin investoija uusiutuvan energian alalla. EU on tyytyväinen siihen, että Kiina on yksi tärkeimmistä välittäjistä Pariisin sopimukseen liittyvissä asioissa. Samaa aikaan Kiina osallistuu hiilivoimalaitosten rakentamiseen monissa maissa, mikä vaarantaa Pariisin sopimuksen maailmanlaajuisten tavoitteiden saavuttamisen. Kiina on ilmastonmuutoksen ja puhtaaseen energiaan siirtymisen alalla strateginen kumppani, jonka kanssa EU:n on jatkossakin pyrittävä saamaan aikaan vahva suhde jo pelkästään maan merkittävien ja yhä kasvavien päästöjen vuoksi (Kiinan osuus on noin 27 prosenttia maailman kokonaispäästöistä). Kumppanuutemme on olennaisen tärkeää maailmanlaajuisten ilmastotoimien, puhtaaseen energiaan siirtymiseen tähtäävien pyrkimysten ja valtamerten hallinnoinnin onnistumisen kannalta. Kiinan sitoutuminen saavuttamaan päästöhuippunsa ennen vuotta 2030 antaisi uutta pontta ilmastonmuutoksen torjunnalle Pariisin sopimuksen mukaisesti ja kannustaisi myös muita toimiin maailmanlaajuisesti. EU:n ja Kiinan olisi lisäksi tehostettava yhteistyötään kestäväan rahoituksen alalla, jotta yksityisiä pääomavirtoja pystyttäisiin ohjaamaan kestävämmän ja ilmastoneutraalimman talouden tukemiseen.

Toimi 2: Ilmastonmuutoksen torjuntatoimien tehostamiseksi EU kehottaa Kiinaa saavuttamaan päästöhuippunsa ennen vuotta 2030 Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

III. Sitoutuminen kansainväliseen rauhaan, turvallisuuteen ja kestäväan talouskehitykseen

Kiina on EU:n strateginen kumppani maailmanlaajuisten ja kansainvälisten haasteiden ratkaisemisessa. Samalla on kuitenkin noussut esiin turvallisuusongelmia ja eroja, jotka liittyvät kansainvälisen oikeuden soveltamiseen, hyvän hallintotavan noudattamiseen ja kestäväan talouskehityksen varmistamiseen.

Kiinalla on valmiudet ja velvollisuus omaksua merkittävä rooli **alueellisten turvallisuushaasteiden käsittelyssä**. Esimerkiksi Irania koskevan yhteisen kattavan

⁶ EU:n 28 jäsenvaltion yhteinen osuus rauhanturvabudjetista oli 31,96 prosenttia vuosina 2016–2018. Kiinan osuus oli 10,24 prosenttia.

toimintasuunnitelman tapauksessa Kiinan osallistuminen ja tuki oli tärkeä tekijä ensinnäkin sopimukseen pääsemisessä ja nyt sen varmistamisessa, että se pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja tehokkaasti⁷. EU:n ja Kiinan toimien koordinointi merirosvouksen torjuntaoperaatioissa Adeninlahdella ja Afrikan sarven edustalla on lisännyt merenkulun turvallisuutta näillä alueilla.

Yhteistyötä on edelleen tärkeää jatkaa poliittisen luottamuksen vahvistamiseksi. Kiinalla tulee olemaan merkittävä rooli Korean demokraattisen kansantasavallan ydinaseriisunnan varmistamisessa. EU haluaa myös tehdä yhteistyötä Kiinan kanssa tulevan rauhanprosessin tukemiseksi Afganistanissa ja rohingyväestön kriisin ratkaisemiseksi Myanmarissa.

Kiinan esittämät **merialueita koskevat vaatimukset** Etelä-Kiinan merellä ja kieltäytyminen Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen nojalla annettujen sitovien välitystuomioiden hyväksymisestä vaikuttavat kansainväliseen oikeusjärjestykseen ja vaikeuttavat EU:n taloudellisten etujen kannalta elintärkeisiin merireitteihin vaikuttavien jännitteiden selvittämistä⁸. Niiden kanssa ristiriidassa ovat myös Kiinan vaatimukset, jotka koskevat edustusta arktiseen alueeseen liittyvien asioiden käsittelyssä.

Kiinan kasvavat sotilaalliset voimavarat yhdistettynä sen kokonaisvaltaiseen visioon ja pyrkimykseen päästä vuoteen 2050 mennessä tilanteeseen, jossa sillä on käytössään teknologisesti kaikkein edistyneimmät asevoimat maailmassa, aiheuttavat EU:n kannalta turvallisuusongelmia jo lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Monialaiset hybridiuhat, mukaan lukien tiedotusoperaatiot, ja suuret sotaharjoitukset sekä heikentävät luottamusta että vaarantavat EU:n turvallisuuden, ja niitä on voitava käsitellä keskinäisen suhteemme puitteissa.

Toimi 3: EU syventää rauhaan ja turvallisuuteen liittyvää yhteistyötään Kiinan kanssa Irania koskevaan yhteiseen kattavaan toimintasuunnitelmaan liittyvästä yhteistyöstä saatujen myönteisten kokemusten pohjalta.

Kiinalla on nykyisin runsaasti yritys- ja investointitoimintaa kolmansissa maissa, myös Länsi-Balkanilla, EU:n naapurimaissa ja Afrikassa. **Kiinasta peräisin olevat investoinnit ovat olleet vaikuttamassa monien niitä vastaanottaneiden talouksien kasvuun. Sosioekonominen ja taloudellinen kestävyys jää** niiden yhteydessä kuitenkin usein **huomioon ottamatta**, ja nämä investoinnit saattavat johtaa suureen velkaantuneisuuteen ja strategisia voimavaroja ja resursseja koskevan määräysvallan siirtymiseen. Tämä vaarantaa pyrkimykset edistää hyvää työ- ja sosiaalipolitiikan ja talouden ohjausjärjestelmää ja ennen kaikkea oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Eurooppalaisten ja kiinalaisten yritysten toimintaedellytykset eivät myöskään ole tasapuoliset niiden kilpaillessa kolmansien maiden markkinoilla, sillä kiinalaisilla yrityksillä on mahdollisuus saada valtion takaamia lainoja ja vientiluottoja edullisin ehdoin, minkä lisäksi yritys- ja työnormit ovat erilaisia.

⁷ Tämä käsittää muun muassa toimimisen Arakin reaktorin nykyaikaistamista käsittelevän työryhmän yhtenä puheenjohtajana ja toimet pakotteiden poistamisesta saatavien hyötyjen säilyttämiseksi.

⁸ Ks. korkean edustajan EU:n puolesta antama julkilausuma Filippiinien tasavallan ja Kiinan kansantasavallan välisessä välimesmenettelyssä annetusta päätöksestä, 15.7.2016.

Tämän vuoksi EU:n olisi jatkossakin ja entistä painokkaammin edistettävä **vakautta, kestäväää talouskehitystä ja hyvän hallintotavan noudattamista** yhteistyössä kolmansien maiden kanssa. Kiinan lisääntynyt kansainvälinen toiminta saattaa tarjota merkittäviä mahdollisuuksia kolmenväliseen yhteistyöhön ja myönteiseen kanssakäymiseen EU:n kannalta tärkeillä alueilla, esimerkiksi Afrikassa, silloin kun siihen on tarvetta ja yhteistyö on molempien etujen mukaista ja toteutetaan yhteisymmärtämyksessä. EU kannustaa Kiinaa edistämään velanhoidon läpinäkyvyyttä ja velkakestävyyttä panemalla täytäntöön G20-maiden kestäväää rahoitusta koskevat toimintaohjeet sekä tukemaan Pariisin klubin jatkuvia pyrkimyksiä kehittyvien markkinoiden velkojien saamiseksi mukaan.

Länsi-Balkania ja EU:n naapurialueita koskevien laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen toteutuksen jatkaminen entistä tehokkaammin on EU:lle ensisijaisen tärkeää erityisesti siksi, että se haluaa näin vahvistaa kumppaneidensa selviytymiskykyä ja varmistaa, että kumppanit noudattavat kaikilta osin EU:n arvoja, normeja ja standardeja tietyillä keskeisillä aloilla, joita ovat esimerkiksi oikeusvaltioperiaate, julkiset hankinnat, ympäristö, energia, infrastruktuuri ja kilpailu. Tämä edellyttää oikeudellisesti sitovien kansainvälisten sopimusten⁹ täysimääräistä täytäntöönpanoa ja asianomaisten laajentumisprosessia koskevien neuvottelulukujen priorisoimista uudistusten ohjaamiseksi entistä määrätietoisemmin.

Jotta EU:n tavoitteita varten voitaisiin myöntää rahoitusta ja samalla edistää yksityisen sektorin investointeja, **seuraavaan monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluvista ulkoisen toiminnan välineistä on päästävä nopeasti sopimukseen**. Näitä ovat liittymistä valmisteleva tukiväline¹⁰ sekä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline ja siihen kuuluva Euroopan kestävään kehityksen rahasto plus ja erityisesti suunniteltu investointitakuu (60 miljardia euroa)¹¹.

Euroopan ja Aasian yhteyksiä koskeva EU:n strategia¹² tarjoaa selkeän kehityksen asiantuntevalle yhteistyölle kumppaneidemme kanssa. Sen ansiosta unioni voi pyrkiä luomaan synergioita suhteessa kolmansiin maihin, myös Kiinaan, liikenteen, energian ja digitaalisten yhteyksien aloilla kansainvälisten normien ja standardien pohjalta. Yhteyksiin liittyvän EU:n toiminnan keskeisiä periaatteita ovat rahoituksellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys, avoimuus, avoimet hankintamenettelyt ja tasapuoliset toimintaedellytykset.

EU:n ja Kiinan yhteyskehitys tarjoaa ensimmäisen tilaisuuden vahvistaa yhteistyötä ja tehdä työtä vastavuoroisuuden ja avoimuuden pohjalta. Sen soveltamisalaa olisi vielä laajennettava. Yhteyskehityksen tavoitteena on edistää kestäviä liikennekäytäviä Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevan politiikan periaatteiden mukaisesti. Piakkoin käynnistettävä EU:n ja Kiinan välisiä rautatieliikennekäytäviä koskeva tutkimus

⁹ Esimerkiksi vakautussopimukset ja assosiaatiosopimukset / pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet.

¹⁰ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta, COM(2018) 465 final, 14.6.2018.

¹¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta, COM(2018) 460 final, 14.6.2018.

¹² Yhteinen tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Euroopan ja Aasian yhteydet – EU:n strategian perusta, JOIN(2018) 31, 19.9.2018.

havainnollistaa mahdollisuutta luoda synergioita Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevan politiikan kanssa¹³.

Toimi 4: Voidakseen jatkossakin edistää vakautta, kestäväää talouskehitystä ja hyvää hallintotapaa kumppanimaisissa EU aikoo soveltaa voimassa olevia kahdenvälisiä sopimuksia ja rahoitusvälineitä entistä määrätietoisemmin ja tehdä Kiinan kanssa yhteistyötä samojen periaatteiden pohjalta Euroopan ja Aasian yhteyksiä koskevan EU:n strategian täytäntöönpanon avulla.

IV. Kauppa- ja investointisuhteiden kehittäminen tasapainoisempaan ja vastavuoroisempaan suuntaan

EU ja Kiina ovat toistensa kannalta strategisesti tärkeitä markkinoita. Niiden keskinäisen kaupankäynnin arvo on keskimäärin yli miljardi euroa päivässä. Kiinan kasvavat kotimarkkinat ja taloudellinen painoarvo luovat merkittäviä mahdollisuuksia. Kiinasta on myös yhä enenevässä määrin tulossa strateginen kilpailija EU:lle. Se ei ole kuitenkaan myöntänyt vastavuoroista markkinoillepääsyä, eikä varmistanut tasapuolisia toimintaedellytyksiä. Kiinan kasvava taloudellinen painoarvo lisää riskiä siitä, että Kiinan talousjärjestelmän vääristymät ja taloudessa mahdollisesti tapahtuva äkillinen taantuma heijastuvat kielteisesti maailmantalouteen. Kiinaa koskevassa EU:n lähestymistavassa olisi sen vuoksi otettava huomioon Kiinan talouden muuttuva luonne.

Kiinan aktiivisilla, valtiojohtoisilla teollisuus- ja talouspolitiikoilla, kuten ”Made in China 2025” -strategialla¹⁴, pyritään kehittämään kansallisia huippuyrityksiä ja auttamaan niitä saavuttamaan maailmanlaajuisen johtoaseman strategisilla korkean teknologian aloilla. **Kiina varaa kotimarkkinansa** huippuyrityksilleen suojaamalla niitä kilpailulta eri tavoin kuten avaamalla markkinoita valikoivasti, edellyttämällä toimilupia ja rajoittamalla investointeja muulla tavoin, myöntämällä tuntuvia tukia sekä valtion omistamille että yksityisille yrityksille, estämällä pääsyn julkisten hankintojensa markkinoille, asettamalla lokalisointivaatimuksia, myös tietojen osalta, suosimalla kotimaisia toimijoita teollis- ja tekijänoikeuksien suojelussa ja täytäntöönpanossa sekä muussa kansallisessa lainsäädännössä ja rajoittamalla ulkomaisten yritysten mahdollisuuksia osallistua valtion rahoittamiin ohjelmiin. Kiinan markkinoille päästäkseen EU:n toimijoiden odotetaan suostuvan kohtuuttomiin vaatimuksiin, kuten yhteisyritysten perustamiseen paikallisten yritysten kanssa tai keskeisten teknologioiden siirtoon kiinalaisille vastapuolille. **Vastavuoroisen markkinoillepääsyn puute** näkyy erityisen selvästi esimerkiksi rahoituspalvelujen alalla. Kiinalaiset finanssiteknologia- ja verkkomaksuyritykset, luottokorttien tarjoajat, pankit ja vakuutusyhtiöt ovat laajentamassa toimintaansa EU:ssa, mutta eurooppalaisilta toimijoilta on evätty pääsy Kiinan markkinoille.

EU:n ja Kiinan kauppa- ja investointiyhteyksien laajuuden vuoksi on tärkeää **kehittää taloussuhteita tasapainoisempaan suuntaan vastavuoroisuuden pohjalta.**

¹³ Asetus (EU) N:o 1315/2013 unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

¹⁴ Strategialla edistetään muun muassa seuraavien alojen kehitystä: kehittyvät tietotekniikka, koneet ja robotiikka, avaruus- ja ilmailutekniikan laitteet, meritekniikan laitteet ja korkean teknologian alukset, kehittyneet raideliikennelaitteistot, energiatehokkaat ajoneuvot ja uusiutuva energia, maatalouskoneet ja -laitteet, uudet materiaalit, biolääkeala ja korkean suorituskyvyn lääkintätekniset tuotteet. Katso: 中国制造2025 (Made in China 2025), Valtioneuvosto, 8.5.2015.

Tämä voidaan toteuttaa monin eri tavoin, kuten tekemällä Kiinan kanssa yhteistyötä kansainvälisillä foorumeilla sääntöjen uudistamiseksi, edistymällä ratkaisevasti kahdenvälisissä neuvotteluissa tai hyödyntämällä esimerkiksi äskettäin nykyaikaistettuja ja tehostettuja kaupan suojatoimia.

Maailman kauppajärjestö on monenvälisen kauppajärjestelmän kulmakivi, mutta sen sääntöjä on nykyaikaistettava ja joitakin puutteita on korjattava, jotta voitaisiin varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset ja poistaa Kiinan käyttämiä hyvän kauppataavan vastaisia käytäntöjä. Kiinan olisi osallistuttava näihin hankkeisiin rakentavassa hengessä muun muassa EU:n ja Kiinan vuoden 2018 huippukokouksen yhteydessä perustetun, Maailman kauppajärjestön uudistusta käsittelevän yhteisen työryhmän kautta. Yksi tärkeimmistä tavoitteista tässä yhteydessä on päästä aloittamaan neuvottelut teollisuustukien tiukemmasta sääntelystä. Neuvottelujen alkaminen olisi samalla osoitus Kiinan sitoutumisesta asian edistämiseen. Ratkaisevan tärkeää olisi myös edistyminen pakollisten teknologian siirtojen poistamisessa.

Laaja-alaisesta investointisopimuksesta on käyty neuvotteluja vuodesta 2013. Sopimus olisi keskeinen väline investointisuhteiden tasapainottamisessa. Sen avulla varmistettaisiin Kiinassa toimivien EU:n yritysten oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu ja taattaisiin oikeusvarmuus kiinalaisille yrityksille sisämarkkinoiden kaikissa osissa. Jotta tämä kunnianhimoinen sopimus voitaisiin tehdä vuonna 2020, osapuolten olisi edistytävä merkittävästi neuvotteluissa vuoden 2019 aikana.

EU:n ja Kiinan siviili-ilmailun turvallisuutta koskevan kahdenvälisen sopimuksen allekirjoittaminen lähiviikkoina lisää ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden kauppaa ja varmistaa lentoturvallisuuden mahdollisimman korkean tason.

Maantieteellisiä merkintöjä koskevasta sopimuksesta käytävät neuvottelut on saatettava nopeasti päätökseen, jotta EU ja Kiina voisivat varmistaa maantieteellisten merkintöjen vastavuoroisen tunnustamisen toistensa markkinoilla.

Kiinaan vietäviin EU:n maataloustuotteisiin ja elintarvikkeisiin sovelletaan syrjiviä, ennalta arvaamattomia ja työläitä menettelyjä, kohtuuttomia viivästyksiä ja päätöksiä, jotka eivät perustu tieteelliseen tietoon. Käynnissä olevien neuvottelujen lisäksi komissio aikoo keskustella nykyisistä menettelyistä jäsenvaltioiden kanssa, jotta neuvotteluissa voitaisiin esiintyä yhtenäisesti. Kiinan olisi kohdeltava EU:ta yhtenä kokonaisuutena maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden viennin osalta ja sovellettava tässä yhteydessä alueellistamisperiaatetta.

Kaikki edellä mainitut seikat olisivat osoitus siitä, että Kiina sitoutuu edistämään molempia osapuolia hyödyttäviä taloussuhteita.

Toimi 5: Taloussuhteiden tasapainon ja vastavuoroisuuden parantamiseksi EU kehottaa Kiinaa noudattamaan EU:n ja Kiinan nykyisiä yhteisiä sitoumuksia. Näihin kuuluvat muun muassa Maailman kauppajärjestykseen liittyvät uudistukset, erityisesti tukien ja pakollisten teknologian siirtojen osalta, sekä kahdenvälisen investointisopimuksen tekeminen vuoteen 2020 mennessä, maantieteellisiä merkintöjä koskevan sopimuksen tekeminen mahdollisimman nopeasti ja ilmailun turvallisuutta koskevan sopimuksen tekeminen lähiviikkoina.

EU:lla on **maailman suurimmat avoimet julkisten hankintojen markkinat**. Samaan aikaan EU:n yritysten on usein vaikea päästä hyödyntämään julkisiin hankintoihin liittyviä mahdollisuuksia Kiinan markkinoilla ja muilla ulkomaisilla markkinoilla. Tämä koskee erityisesti aloja, joilla EU:n yritykset ovat erityisen kilpailukykyisiä (esim. kuljetuskalusto, televiestintä, sähköntuotanto, lääkinnälliset laitteet ja rakennuspalvelut). Tämänkaltaista **protektionistista suuntausta esiintyy yhä laajemmin**.

Komission tarkistettu ehdotus kansainvälisten julkisten hankintojen välineestä¹⁵ toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle tammikuussa 2016. Tällä asetuksella parannettaisiin EU:n asemaa vastavuoroisuutta ja markkinoiden avaamista koskevissa neuvotteluissa ja luotaisiin näin uusia mahdollisuuksia EU:n yrityksille.

Toimi 6: Vastavuoroisuuden edistämiseksi ja Kiinan julkisten hankintojen markkinoihin liittyvien mahdollisuuksien käyttöön saamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi hyväksyttävä kansainvälisten julkisten hankintojen väline ennen vuoden 2019 loppua.

V. Unionin kilpailukyvyyn vahvistaminen ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen

EU:n on toimittava ennakoivasti pyrkiessään vahvistamaan taloudellista kilpailukykyään ja varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Se toteuttaa edelleen konkreettisia toimenpiteitä sisämarkkinoiden lujittamiseksi, mikä koskee myös sen kykyä ohjata investointeja, kun kyseessä ovat EU:n strategiset edut.

Julkisten hankintojen sisämarkkinoiden luominen on yksi sisämarkkinoiden tärkeimmistä saavutuksista. Tarjouskilpailujen julkaisemisella EU:n laajuisesti varmistetaan avoimuus ja luodaan mahdollisuuksia yrityksille kaikkialla EU:ssa. Sääntöjen parempi täytäntöönpano varmistaa hankkeiden laadun ja turvallisuuden menettelyn kaikissa vaiheissa sekä niiden kustannustehokkuuden ja kestävyuden. Kun otetaan huomioon, että merkittävä osa EU:n talouteen tehtävistä julkisista investoinneista toteutetaan julkisten hankintojen kautta (2 biljoonaa euroa vuodessa, mikä on 14 prosenttia suhteessa EU:n BKT:hen), strategisemmalla lähestymistavalla voi olla merkittävä vaikutus.

Julkisten hankintojen markkinat ovat kehittymästä yhä globaalimpaan suuntaan. Tämän vuoksi EU:n julkisten hankintojen kehystä olisi tarkasteltava aiempaa strategisemmasta näkökulmasta, sillä se voisi auttaa tunnistamaan ja poistamaan esteitä ja porsaanreikiä, jotka käytännön tasolla haittaavat tasapuolisten toimintaedellytysten aikaansaamista. Sääntöjä voitaisiin esimerkiksi tarkistaa tai niiden soveltamista tehostaa

¹⁵ Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kolmansien maiden tavaroiden ja palvelujen pääsystä unionin sisämarkkinoille julkisten hankintojen alalla sekä unionin tavaroiden ja palvelujen kolmansien maiden julkisten hankintojen markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja tukevista menettelyistä, COM(2016) 34 final, 29.1.2019.

sen varmistamiseksi, että kansainvälisten sopimusten perusteella EU:ssa toteutetut hankintamenettelyt¹⁶ ovat perussopimusten avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevien periaatteiden mukaisia. Lisäksi EU:n rahoitusta saaviin hankkeisiin liittyvissä julkisissa hankinnoissa olisi taattava laadun, turvallisuuden, kestävyys ja yhteiskuntavastuun korkea taso.

Komissio aikoo myös **julkaista ohjeet, joilla selvennetään ulkomaisten tarjoajien ja tavaroiden pääsyä EU:n markkinoille sääntelevän oikeudellisen kehyksen toimintaa.** Ohjeissa käsitellään julkisia hankintoja koskevia EU:n sääntöjä ja kansainvälisiä sääntöjä (mukaan lukien poikkeuksellisen alhaisiin tarjouksiin liittyvät menettelyt) sekä turvallisuus-, työ- ja ympäristönormien noudattamista ja valtiontukisääntöjä.

Toimi 7: Sen varmistamiseksi, että hintojen lisäksi otetaan huomioon myös työ- ja ympäristönormien korkea taso, komissio julkaisee vuoden 2019 puoliväliin mennessä ohjeet, jotka koskevat ulkomaisten tarjoajien ja tavaroiden pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille. Komissio laatii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ennen vuoden 2019 loppua katsauksen nykyisen kehyksen täytäntöönpanosta puutteiden havaitsemiseksi.

EU:n toimintapoliittisilla välineillä ei voida kaikilta osin puuttua ulkomaisten viranomaisten myöntämien tukien vaikutuksiin EU:n sisämarkkinoilla. EU:n kilpailupolitiikan välineitä sovelletaan syrjimättä kaikkiin talouden toimijoihin riippumatta siitä, mikä on niiden kotivaltio. EU:n valtiontukisäännöt koskevat ainoastaan jäsenvaltioiden myöntämiä tukia. Yrityskeskittymien valvontaa koskeva EU:n lainsäädäntö ei anna komissiolle mahdollisuutta puuttua eurooppalaisen yrityksen ostamiseen ainoastaan sillä perusteella, että ostaja on saanut ulkomaisia tukia. Kaupan suojausvoimilla voidaan puuttua tukiin, jotka vaikuttavat EU:hun tuotavien tuotteiden hintaan. Näillä toimilla ei voida kuitenkaan suojaautua kolmansien maiden epäoikeudenmukaisten tukien kaikilta mahdollisilta vaikutuksilta.

Tämän puutteen korjaamiseksi on tarpeen **selvittää, miten EU voisi parhaiten torjua niitä vääristäviä vaikutuksia, joita EU:n sisämarkkinoilla aiheutuu ulkomaisten yritysten valtiollisesta omistuksesta ja valtion niille myöntämästä rahoituksesta.**

Toimi 8: Jotta ulkomaisen valtion omistuksen ja ulkomaisen valtion rahoituksen kilpailua vääristäviin vaikutuksiin sisämarkkinoilla voidaan puuttua täysimääräisesti, komissio määrittää ennen vuoden 2019 loppua, kuinka korjata EU:n lainsäädännössä olevat puutteet.

EU:n olisi uudistetun teollisuuspoliittisen strategian¹⁷ puitteissa **edistettävä rajat ylittävää teollisuusyhteistyötä, jossa on mukana vahvoja eurooppalaisia toimijoita ja jossa keskitytään EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn ja strategisen riippumattomuuden kannalta strategisen tärkeisiin arvoketjuihin.** Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden strategisen foorumin työllä on suuri merkitys samoin kuin erilaisten

¹⁶ Voimassa olevien sääntöjen mukaan kolmansien maiden kanssa toteutettavat hankkeet pannaan täytäntöön kansainvälisillä sopimuksilla. Osapuolet voivat tällaisissa sopimuksissa sopia hankintoja koskevista erityissäännöistä. Tällöin ei sovelleta julkisia hankintoja koskevia EU:n säädöksiä, mutta tällaisten erityisten hankintasääntöjen on oltava perussopimusten avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevien periaatteiden mukaisia.

¹⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille – Investoimme älykkääseen, innovatiiviseen ja kestäväan teollisuuteen – Uudistettu EU:n teollisuuspoliittinen strategia, COM(2017) 0479 final, 13.9.2017.

aloitteiden toteuttamisella yhdessä. Esimerkkeinä näistä voidaan mainita äskettäin hyväksytty tekoälyä koskeva EU:n koordinoitu toimintasuunnitelma¹⁸ ja EU:n akkualan yhteenliittymää koskeva hanke¹⁹.

EU:n tekoälystrategiaan²⁰ perustuvassa koordinoitussa suunnitelmassa esitetään useita operatiivisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on maksimoida investointien vaikutus ja auttaa Eurooppaa nousemaan maailman johtavaksi alueeksi huipputasoisien, eettisen ja turvallisen tekoälyn kehittämisessä ja käyttöönotossa. Yhteisissä toimissa keskitytään erityisesti investointien lisäämiseen, datan saatavuuden lisäämiseen, osaamisen edistämiseen ja luottamuksen turvaamiseen. Tällainen tiiviimpi ja tehokkaampi yhteistyö on olennaisen tärkeää, jotta EU voisi soveltaa tekoälyn ihmiskeskeisyyttä ja luotettavuutta painottavaa, arvoihin perustuvaa lähestymistapaa. Tämä on keskeinen edellytys laajan hyväksynnän saamiselle.

Toukokuussa 2018 hyväksytyn **akkuja koskevan strategisen toimintasuunnitelman** tavoitteena on luoda Eurooppaan kilpailukykyinen, kestävä ja innovatiivinen akkujen ”ekosysteemi”, joka kattaa koko arvoketjun. Akuilla on keskeinen merkitys energian varastoinnin ja puhtaan liikkuvuuden kannalta, ja ne ovat strategisen tärkeä osatekijä EU:n teollisuuden nykyaikaistamisessa. Erityistä huomiota kiinnitetään raaka-aineiden luotettavan saatavuuden ja harvinaisten maametallien saannin varmistamiseen.

Jotta voitaisiin varmistaa EU:n toimijoiden pitkän aikavälin kilpailukyky, myös aloilla, joilla EU:n yrityksillä ei ole vastavuoroista markkinoille pääsyä, EU tarvitsee **kunnianhimoisen Horisontti Eurooppa -ohjelman²¹, johon myös kolmannet maat ja kansainväliset järjestöt voivat osallistua ja jonka tavoitteena on pitää EU globaalien tutkimuksen ja innovoinnin eturintamassa**. Sen olisi myös sisällettävä selkeät säännöt tulosten hyödyntämisestä ja tarjottava tehokas vastavuoroinen mahdollisuus saada tutkimus- ja kehitysrahoitusta.

Komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa sopimaan nopeasti Horisontti Eurooppa -ohjelmasta.

VI. Kriittisen infrastruktuurin ja teknologisen perustan turvallisuuden vahvistaminen

Ulkomaiset sijoitukset strategisilla aloilla, EU:ssa sijaitsevien kriittisten omaisuuserien, teknologioiden ja infrastruktuurin hankinta, osallistuminen EU:n standardointitoimintaan ja kriittisten laitteiden toimitukset voivat aiheuttaa riskejä EU:n turvallisuudelle. Tämä koskee erityisesti kriittistä infrastruktuuria, kuten 5G-verkkoja, jotka ovat välttämättömiä tulevaisuutemme kannalta ja joiden on oltava täysin turvallisia.

¹⁸ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Koordinoitu tekoälysuunnitelma, COM(2018) 795 final, 7.12.2018.

¹⁹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle –Eurooppa liikkeellä – Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne, liite 2 Akkuja koskeva strateginen toimintasuunnitelma, COM(2018) 293 final, 17.5.2018.

²⁰ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Tekoäly Euroopassa, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

²¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta ”Euroopan horisontti” ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevista säännöistä, COM(2018) 435 final, 7.6.2018.

5G-verkot ovat tulevaisuudessa yhteiskuntiemme ja talouksiemme selkäranka, joka yhdistää miljardeja esineitä ja järjestelmiä, mukaan luettuina kriittisten alojen herkäät tieto- ja viestintätekniset järjestelmät. 5G-verkoissa mahdollisesti olevia haavoittuvuuksia voitaisiin hyödyntää näiden järjestelmien ja digitaalisen infrastruktuurin vaarantamiseen, mikä voi aiheuttaa erittäin vakavaa vahinkoa. Monet EU:n välineet, muun muassa verkko- ja tietoturvadirektiivi²², äskettäin hyväksytty kyberturvallisuusasetus²³ ja eurooppalainen sähköisen viestinnän säännöstö²⁴, tarjoavat mahdollisuuden tehostaa yhteistyötä kyberhyökkäysten torjumiseksi ja toteuttaa yhteisiä toimia talouden ja yhteiskunnan suojelemiseksi.

Komissio antaa Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen suosituksen, joka koskee 5G-verkkoihin liittyviin turvallisuusriskeihin sovellettavaa EU:n yhteistä lähestymistapaa. Lähtökohtana ovat EU:n koordinoitunut riskinarviointi- ja riskinhallintatoimenpiteet, tehokas yhteistyö- ja tietojenvaihtojärjestelmä sekä EU:n yhteinen tilannetietoisuus, joka kattaa kriittiset viestintäverkot.

Lisäksi komissio ja korkea edustaja ehdottivat 8. maaliskuuta 2019 **horisontaalisen pakotejärjestelmän perustamista kyberhyökkäysten torjumiseksi**. Ehdotettu järjestelmä on maailmanlaajuinen ja antaa EU:lle mahdollisuuden reagoida joustavasti riippumatta siitä, missä verkkohyökkäykset käynnistetään ja ovatko niiden toteuttajat valtiollisia vai valtiosta riippumattomia toimijoita. Tämän pakotejärjestelmän hyväksyminen antaisi EU:lle keinot vastata kyberhyökkäyksiin, joilla on ”merkittävä vaikutus” ja jotka uhkaavat EU:n, sen jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten koskemattomuutta ja turvallisuutta.

EU tukee muun muassa G20-ryhmässä monenvälisiä toimia, joilla pyritään edistämään vapaita ja turvallisia tietovirtoja ja varmistamaan samalla vahva henkilötietojen suoja.

Toimi 9: Jotta voidaan suojautua kriittiseen digitaaliseen infrastruktuuriin kohdistuvilta mahdollisilta vakavilta turvallisuusvaikutuksilta, tarvitaan 5G-verkkojen turvallisuutta koskeva EU:n yhteinen lähestymistapa. Euroopan komissio antaa tätä koskevan suosituksen Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen.

Uusi asetus **ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta** tulee voimaan huhtikuussa 2019, ja sitä sovelletaan täysimääräisesti marraskuusta 2020 alkaen²⁵. Se tarjoaa tehokkaan välineen kriittisiin omaisuuseriin, teknologioihin ja infrastruktuuriin kohdistuvien ulkomaisten sijoitusten havaitsemista ja niistä tiedottamista varten. Lisäksi se tarjoaa keinoja määrittää yhdessä arkaluonteisilla aloilla tapahtuvista hankinnoista aiheutuvat, turvallisuuteen ja yleiseen järjestykseen kohdistuvat uhkat ja ryhtyä toimenpiteisiin niiden johdosta.

Jäsenvaltioiden olisi asetuksen voimaantulon ja soveltamisen alkamisen välisenä aikana tehtävä tarvittavat muutokset kansallisiin käytäntöihin ja kansalliseen lainsäädäntöön ja

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

²³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n kyberturvallisuusvirastosta ENISasta ja asetuksen (EU) 526/2013 kumoamisesta sekä tieto- ja viestintäteknikan kyberturvallisuussertifiointista (”kyberturvallisuusasetus”), COM(2017) 0477 final, 13.9.2017.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

²⁵ [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta](#) (ei vielä julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä).

luotava hallintorakenteet, joilla voidaan varmistaa tehokas EU-tason yhteistyö komission kanssa käyttöön otettuja mekanismeja vastaavasti.

Toimi 10: Kriittisiin omaisuuseriin, teknologioihin ja infrastruktuuriin kohdistuvien ulkomaisten sijoitusten aiheuttamien turvallisuusriskien havaitsemiseksi ja niistä tiedottamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan koskevan asetuksen nopea, täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano.

Kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevat EU:n säännöt antavat unionille mahdollisuuden valvoa keskeisten teknologioiden vientiä ja suorittaa tarkastuksia turvallisuusyhteyksistä. Vientivalvonta-asetuksen uudistamista koskevaan komission ehdotukseen²⁶ on sisällytetty kyberturvallisuus- ja valvontateknologia. Asetus parantaisi EU:n kykyä sopeutua muuttuviin turvallisuusriskeihin ja teknologian nopeaan kehitykseen ja tarjoaisi keinoja pienentää näitä riskejä.

Komissio kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään **mahdollisimman pian EU:n uudistetut vientivalvontaa koskevat säännöt**.

VII. Päätelmät

Komissio ja korkea edustaja **pyytävät Eurooppa-neuvostoa hyväksymään seuraavat toimet**:

Toimi 1: EU vahvistaa yhteistyötään Kiinan kanssa yhteisten velvoitteiden täyttämiseksi Yhdistyneiden kansakuntien toiminnan kaikissa kolmessa peruspilarissa, jotka ovat ihmisoikeudet, rauha ja turvallisuus sekä kehitys.

Toimi 2: Ilmastonmuutoksen torjuntatoimien tehostamiseksi EU kehottaa Kiinaa saavuttamaan päästöhuippunsa ennen vuotta 2030 Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

Toimi 3: EU syventää rauhaan ja turvallisuuteen liittyvää yhteistyötään Kiinan kanssa Irania koskevaan yhteiseen kattavaan toimintasuunnitelmaan liittyvästä yhteistyöstä saatujen myönteisten kokemusten pohjalta.

Toimi 4: Voidakseen jatkossakin edistää vakautta, kestäväää talouskehitystä ja hyvää hallintotapaa kumppanimaissa EU aikoo soveltaa voimassa olevia kahdenvälisiä sopimuksia ja rahoitusvälineitä entistä määrätietoisemmin ja tehdä Kiinan kanssa yhteistyötä samojen periaatteiden pohjalta Euroopan ja Aasian yhteyksiä koskevan EU:n strategian täytäntöönpanon avulla.

Toimi 5: Taloussuhteiden tasapainon ja vastavuoroisuuden parantamiseksi EU kehottaa Kiinaa noudattamaan EU:n ja Kiinan nykyisiä yhteisiä sitoumuksia. Näihin kuuluvat muun muassa Maailman kauppajärjestöön liittyvät uudistukset, erityisesti tukien ja pakollisten teknologian siirtojen osalta, sekä kahdenvälisen investointisopimuksen tekeminen vuoteen 2020 mennessä, maantieteellisiä merkintöjä koskevan sopimuksen tekeminen mahdollisimman nopeasti ja ilmailun turvallisuutta koskevan sopimuksen tekeminen lähiviikkoina.

²⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä, teknistä apua ja kauttakulkua koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (uudelleenlaadittu), COM (2016) 616 final, 28.9.2016.

Toimi 6: Vastavuoroisuuden edistämiseksi ja Kiinan julkisten hankintojen markkinoihin liittyvien mahdollisuuksien käyttöön saamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi hyväksyttävä kansainvälisten julkisten hankintojen väline ennen vuoden 2019 loppua.

Toimi 7: Sen varmistamiseksi, että hintojen lisäksi otetaan huomioon myös työ- ja ympäristönormien korkea taso, komissio julkaisee vuoden 2019 puoliväliin mennessä ohjeet, jotka koskevat ulkomaisten tarjoajien ja tavaroiden pääsyä EU:n julkisten hankintojen markkinoille. Komissio laatii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa ennen vuoden 2019 loppua katsauksen nykyisen kehyksen täytäntöönpanosta puutteiden tunnistamiseksi.

Toimi 8: Jotta ulkomaisen valtion omistuksen ja ulkomaisen valtion rahoituksen kilpailua vääristäviin vaikutuksiin sisämarkkinoilla voidaan puuttua täysimääräisesti, komissio määrittelee ennen vuoden 2019 loppua, kuinka korjata EU:n lainsäädännössä olevat puutteet.

Toimi 9: Jotta voidaan suojautua kriittiseen digitaaliseen infrastruktuuriin kohdistuvilta mahdollisilta vakavilta turvallisuusvaikutuksilta, tarvitaan 5G-verkkojen turvallisuutta koskeva EU:n yhteinen lähestymistapa. Euroopan komissio antaa tätä koskevan suosituksen Eurooppa-neuvoston kokouksen jälkeen.

Toimi 10: Kriittisiin omaisuuseriin, teknologioihin ja infrastruktuuriin kohdistuvien ulkomaisten sijoitusten aiheuttamien turvallisuusriskien havaitsemiseksi ja niistä tiedottamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta koskevan asetuksen nopea, täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano.